

Рятуючи інших – згораємо самі

Медсестра Галичини

№ 2
грудень
2014 року

Суспільно-громадська науково-практична медична газета Львівської обласної Асоціації медичних сестер

Інформація про роботу медсестринської служби області за 2014 р.

Згідно основних організаційних заходів департаменту охорони здоров'я ЛОДА та плану роботи медсестринської служби області у 2014 році проведено наступні заходи:

Відповідно до наказу департаменту ОЗ ЛОДА від 20.11.2013 р. № 995 та згідно навчально-освітньої Програми для медичних сестер «Висококваліфіковані медичні сестри – запорука якісного медичного обслуговування населення» проведено:

- 1.1.14. засідання робочої групи Програми. Заняття в групах:
 - 11.02.14р. – 61 спеціаліст – Старші сестри медичні ПМСД (поліклінічних відділень, центрів ПМСД)
 - 25.02.14 р. – 62 спеціалісти – Старші сестри медичні хірургічних відділень
 - 04.03.14 р. – 37 спеціалістів – Старші сестри медичні відділень реанімації та анестезіології
 - 25.03.14 р. – 38 спеціалістів – Старші сестри медичні терапевтичних відділень
 - 02.04.14 р.- 36 спеціалістів – Старші акушерки (сестри медичні) акушерсько-гінекологічної служби
 - 08.04.14 р. – 30 спеціалістів – Старші сестри медичні дитячих відділень та консультацій
 - 27.05.14 р. – 53 спеціалісти – старші сестри медичні приймальних відділень – 32 спеціалісти очних відділень – 9 спеціалістів, ЛОР відділень – 12 спеціалістів

- 03.06.14 р. – 31 спеціаліст – старші сестри медичні інфекційних відділень – 22 спеціалісти дерматовенерологічних відділень – 9 спеціалістів
- 10.06.14 р. – 30 спеціалістів – Старші сестри медичні та сестри медичні відділень, амбулаторій ЗПСМ
- 05.08.14 р. – 42 спеціалісти – Завідувачі ФАП
- 12.08.14 р. – 45 спеціалістів – Старші сестри медичні психіатричної та наркологічної служб

- 02.09.14 р. – 32 спеціалісти – Старші сестри медичні протитуберкульозних диспансерів, лікарень, відділень
- 09.09.14 р. – 51 спеціаліст – Старші фельдшера (сестри медичні) пунктів екстреної медичної допомоги та медицини катастроф
- 07.10.14 р. – 17 спеціалістів – Старші сестри медичні стоматологічної служби
- 21.10.14 р. – 22 спеціалісти – Сестри медичні паліативної допомоги
- 04.11.14 р. – 40 спеціалістів – Старші сестри медичні установ відновного лікування
- 11.11.14 р. – 34 спеціалісти – Сестри медичні шкіл, шкіл-інтернатів

Разом – 659 спеціалістів ЗОЗ області.

Згідно проведеного анкетування Програми, де оцінювались презентації матеріалу викладачами, проведення практичних занять, загальна оцінка Програми одержано наступні результати:

- Відмінно – 95,2 % спеціалістів
- Добре – 4,4 % спеціалістів
- Задовільно – 0,4 % спеціалістів
- Вважають доцільним продовження даної Програми в наступному році та впровадження її у закладах охорони здоров'я 99,5 % спеціалістів та 0,5% спеціалістів вважає недоцільним проведення даної Програми.

Учасниками Програми внесено пропозиції включити в план занять згідно Програми теми з невідкладної медичної допомоги, правового захисту медичних сестер, більше практичних занять та ін.

Проводячи анкетування та опитування учасників Програми виявлено дефектуру в роботі медсестринської служби ЗОЗ в деяких питаннях: 50% спеціалістів, які взяли участь у Програмі не знають Номенклатури спеціальностей згідно наказу МОЗ України № 742 від 23.11.2007 р. «Про атестацію молодших спеціалістів з медичною освітою».

Згідно плану занять навчально-освітньої Програми перед слухачами виступили наступні спеціалісти:

Галапац Н.Б. – головний позаштатний спеціаліст Департаменту охорони здоров'я ЛОДА з медсестринства, заступник головного лікаря Жовківської ЦРЛ з медсестринства. Лауреат Національної Медичної Премії із презентаціями та тему: «Управління якістю роботи медсестринської служби закладів охорони здоров'я» та «Правові та етико-деонтологічні аспекти у роботі медичних сестер закладів охорони здоров'я».

Шевчук І. Б. – президент Львівської обласної асоціації медичних сестер розповіла про розвиток професійних медсестринських об'єднань, асоціацій і співробітництва в медсестринстві та їх роль у наданні якісної медсестринської допомоги населенню і провела практичні заняття в групах:

- 1.Рішення ситуаційних завдань з управління якістю роботи та ефективному керівництву у медсестринстві.
- 2.Тест «Чи можете ви бути керівником?»

3. Рішення ситуаційних завдань з ефективного спілкування.

4.Тест «Чи ефективно ви спілкуєтесь?»

Островерха Ю.А. – головний лікар Львівського обласного центру здоров'я, головний позаштатний спеціаліст з санології та формування здорового способу життя Департаменту охорони здоров'я ОДА розповів присутнім про організацію медико-профілактичної та санологічної роботи у діяльності медичних сестер закладів охорони здоров'я.

Тімко Н.О. – головний позаштатний спеціаліст з епідеміології Департаменту охорони здоров'я ОДА із презентацією на тему «Інфекційна безпека, інфекційний контроль в роботі медичних сестер»

Галапац Н.П. – фахівець Асоціації «Служба організації інфекційного контролю»

провела заняття з наступних питань:

- 1.Комплексні системи гігієнічної обробки рук медичного персоналу.

2.Проект «Чиста лікарня безпечна для пацієнта».

3. Відеокурс «Коли і чому потрібна дезінфекція рук».

4.Тренінг з гігієнічної обробки рук.

Комарянська О.Д. – директор Львівського обласного осередку Всеукраїнської громадської організації «Аптечна професійна організація України» із презентацією «Контроль якості та умови зберігання лікарських засобів у закладах охорони здоров'я».

Гера Л.П. – завідувач навчально-тренувального відділу КЗ ЛОР «Львівський обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф»:

1. Принципи надання невідкладної медичної допомоги при термінальних станах.

2. Тренінг з проведення непрямого масажу серця та штучної вентиляції легень.

Чуловський Я.Б. – заступник головного лікаря 4-ої МКЛ з лікувальної роботи, головний позаштатний спеціаліст Департаменту ОЗ ЛОДА з паліативної та хоспісної допомоги.

3 метою удосконалення організації роботи медсестринської служби області та згідно наказу департаменту ОЗ ЛОДА № 144 від 28.02.2014 р. «Про організацію та надання медичної і планово-консультативної допомоги закладам охорони здоров'я у 2014 році» головним поза-

продовження на стор. 2-3

початок на стор. 1

штатним спеціалістом департаменту ОЗ ЛОДА з медсестринства Галапац Н.Б. та президентом Львівської обласної асоціації медичних сестер Шевчук І.Б. проведено планові виїзди у 13 ЗОЗ:

18.02.14 р. КЗ ЛОР «Львівський обласний госпіталь ІВВ та репресованих ім. Ю. Липи»

18.02.14 р. КЗ ЛОР «Львівська обласна лікарня відновного лікування»

11.03.14 р. Львівський обласний клінічний діагностичний центр.

10.04.14 р. Стрийська ЦМЛ

10.04.14 р. Моршинська МЛ

05.06.14 р. Самбірська ЦРЛ

05.06.14 р. Самбірська міська дитяча лікарня

17.06.14. р. Яворівська ЦРЛ

17.06.14 р. Івано Франківська РЛ

14.08.14 р. ЛПЗ м. Дрогобич та Дрогобицького району

25.09.14 р. Городоцька ЦРЛ

28.10.14 р. Львівський обласний державний клінічний лікувально-діагностичний кардіологічний центр

Основні ділянки роботи які перевірялися під час виїздів:

1. Кваліфікаційний рівень молодших спеціалістів з медичною освітою та підготовка їх до атестації.

2. Ведення медсестринської документації у відповідності до Стандартів акредитації ЛПЗ.

2.1. Планування роботи медсестринської служби ЛПЗ.

2.2. Проведення занять із медперсоналом старшими м/с відділень та головною м/с лікарні з питань догляду за хворими, дотримання етики та деонтології, дотримання конфіденційності інформації по пацієнта (плани, рецензовані реферати, протоколи занять, облік відвідування).

3. Удосконалення професійної освіти працюючих медсестер методом безперервного навчання на місцевих базах (проведення науково-практичних семінарів, конференцій як загальнолікарняних так і згідно профілю роботи медсестер, проведення контролю рівня знань шляхом тестувань, заліків по маніпуляційній техніці, невідкладній медичній допомозі, інфекційному контролю та ін.).

4. Робота Ради медсестер ЛПЗ як адміністративного органу управління мед сестринською службою. Наявність затвердженого Положення про Раду медсестер та її склад.

5. Виконання Тимчасових стандартів роботи медсестер ЛПЗ Львівської області, Тимчасових стандартів роботи медсестер загальної практики сімейної медицини ЛПЗ Львівської області.

5.1. Проведення оцінки якості роботи медичних сестер згідно методики, затвердженої Тимчасовими Стандартами роботи медичних сестер загальної практики сімейної медицини ЛПЗ Львівської області та Тимчасовими Стандартами роботи медичних сестер ЛПЗ Львівської області з обов'язковим заповненням Контрольної карти і занесенням недоліків у Журнал дефектури.

5.2. Наявність затверджених Правил та інструкцій виконання маніпуляцій і процедур.

6. Інфекційна безпека, інфекційний контроль:

6.1. Виконання медичним персоналом епідемічно-безпечних алгоритмів виконання маніпуляцій та процедур.

7. Наявність алгоритмів надання невідкладної меддопомоги при термінальних станах, проведення занять, заліків із медичними сестрами, фельдшерами, акушерками, укомплектованість шаф невідкладної допомоги лікарськими засобами).

8. Впровадження в роботу Локальних протоколів медичної сестри (фельдшера, акушерки) з догляду за пацієнтом та виконання основних медичних процедур та маніпуляцій згідно наказу Департаменту ОЗ ЛОДА № 501 від 17.06.2013 р. Проведення занять із медичними сестрами, фельдшерами, акушерками щодо вище вказаних Протоколів.

9. Робота осередків асоціації медсестер.

Зауваження: не систематизована медсестринська документація старшими медсестрами, порушення методики проведення оцінки якості роботи медичних сестер, невідповідність обладнання місць для проведення хірургічної та гігієнічної обробки рук медперсоналу до наказу МОЗ України № 798 від 23.11.2007 р..

Як приклад відповідної організації роботи медсестринської служби в районі хочу привести роботу голов-

ного позаштатного спеціаліста з медсестринства Самбірського району Бухній А.П. В районі проводяться виїзди з перевіркою роботи медсестринської служби району про що свідчать представлені довідки Бухній А.П., належним чином ведеться документація та інша робота. В рамках візиту до Самбірського району проведено зустріч та конференцію для викладачів, студентів Самбірського медичного коледжу та медичних сестер, фельдшерів, акушерок ЗОЗ району, де головний спеціаліст ДОЗ ЛОДА з медсестринства розповіла присутнім про розвиток та перспективи медсестринства України і Львівщини. Фахівець асоціації «Служба організації інфекційного контролю Галапац Надія провела презентацію з питань профілактики внутрішньолікарняних інфекцій в закладах охорони здоров'я. Заступник директора з навчально-виробничої роботи Романишин І.І. звернула особливу увагу на співпрацю з Львівською обласною асоціацією медичних сестер.

В рамках візиту у заклади охорони здоров'я Дрогобицького району та міста Дрогобич

14.08.2014 р. Наталія Богданівна зустрілася із головним лікарем Дрогобицького РТМО Паламарчуком В.О. та начальником ВОЗ ВОДМР Шевкеничем А.І., де обговорила перспективи розвитку медсестринської служби району та міста і провела обхід у Дрогобицькій міській поліклініці, Дрогобицькій стоматологічній поліклініці та перевірила роботу головних позаштатних спеціалістів з медсестринства РТМО і відділу охорони здоров'я Виконавчих органів Дрогобицької міської ради. Також було проведено конференцію для медичних сестер, фельдшерів, акушерок ЗОЗ району і міста в якій прийняли участь 147 спеціалістів.

У 2014 році закінчився цикл науково-практичних семінарів “Правові та етико-деонтологічні аспекти в діяльності медичних сестер закладів охорони здоров'я”. За-

ключні семінари пройшли: 27 лютого 2014 року на базі Рава-Руської районної лікарні – прийняли участь 100

медичних спеціалістів з медичною освітою Рава-Руської РЛ, лікарських амбулаторій загальної практики – сімейної медицини с. Забр'я, с. Потелич, с. Лавриків, с. Бишків, с. Гійче та 24 фельдшерсько-акушерських пунктів приписних дільниць; 27 березня 2014 р. – на базі Буської ЦРЛ для головних і старших сестер медичних Буського, Бродівського, Золочівського, Перемишлянського районів – прийняли участь 60 спеціалістів; 19 вересня 2014 р. – на базі Турківської ЦРЛ для головних і старших сестер медичних Турківського, Самбірського, Старосамбірського районів – прийняли участь 80 спеціалістів; 24.10.2014 р. – на базі Мостиської ЦРЛ для головних і старших сестер медичних Мостиського, Городоцького, Яворівського, Пустомитівського районів – прийняли участь 50 спеціалістів; 14.11.2014 р. – на базі Червоноградської ЦМЛ для головних і старших сестер медичних Червоноградської ЦМЛ, Соснівської МЛ та Обласної лікарні відновного лікування № 3 – прийняли участь 50 спеціалістів. Після проведен-

ня семінарів всім його учасникам видано сертифікати Департаменту охорони здоров'я ЛОДА.

01.04.2014 р. Львівська обласна асоціація медсестер вперше була представлена на Львівському медичному форумі. Головні сестри медичні прийняли участь у науково-практичній конференції «Актуальні питання реформування системи охорони здоров'я», яка проходила в рамках Львівського медичного форуму, ХХ ювілейної медичної виставки «ГалМЕД».

16.05.2014 р. Проведено урочисту академію з нагоди Міжнародного дня медичної сестри, де відзначено 57 молодших спеціалістів з медичною освітою, які надавали медичну допомогу потерпілим під час Революції Гідності. В академії прийняли участь понад 300 спеціалістів.

Медичні сестри Львівщини взяли участь у восьмому Всеукраїнському конкурсі професійної майстерності “Ескулап професіонал”, який відбувся у вересні в м. Черкаси. Львівську область представляла сестра медична хірургічного відділення Сокальської ЦРЛ Хохонь Ірина.

24 червня та 12 грудня відбулися наради заступників головного лікаря з медсестринства, головних (старших) сестер медичних ЗОЗ області, де були розглянуті питання організації роботи медсестринської служби та перспективи розвитку в майбутньому.

Наказом Департаменту ОЗ ЛОДА від 22 вересня 2014р. № 623 затверджено індикатори якості виконання медичними сестрами ЗОЗ області локальних протоколів медичної сестри (фельдшера, акушерки) з догля-

ду за пацієнтом та виконання основних медичних процедур та маніпуляцій.

В області продовжується реалізація проекту «Чиста лікарня безпечна для пацієнта».

У 2014 році свою першу перевірку для підтвердження статусу «Чиста лікарня безпечна для пацієнта» пройшли: Львівський міський комунальний пологовий будинок №1 та відділення інтенсивної терапії КЗ ЛОР «Львівська обласна інфекційна клінічна лікарня», чотири відділення КУ ЛОР «Львівський регіональний фтизіопульмонологічний клінічний, лікувально-діагностичний центр», пологове відділення Червоноградської ЦМЛ. Фахівець асоціації «СОІК» Івануляк Оксана, яка проводила огляд зауважила, що згадані медичні заклади не лише підтримують, а й покращують систему гігієни. Львівська міська дитяча клінічна лікарня продовжує відзначати, що її відділення чисті та безпечні для пацієнта. Перші відділення отримали цей статус влітку 2013 року. 19 березня 2014 року президент Львівської обласної асоціації медичних сестер Шевчук Ірина Богданівна та фахівець СОІК Галапац Надія Петрівна вручили відзнаку нейрохірургічному та ЛОР-відділенню. Як сказав головний лікар установи Квіт Дмитро Іванович статус «Чиста лікарня безпечна для пацієнта» є показовою для медичного закладу. Також у 2014 році отримало статус «Чиста лікарня безпечна для пацієнта» стоматологічне відділення Жовківської ЦРЛ.

Завдання:

1. Продовжити заняття згідно навчально-освітньої Програми для медичних сестер «Висококваліфіковані медичні сестри – запорука якісного медичного обслуговування населення». Наказ департаменту ОЗ ЛОДА № 995 від 20.11.2013 р.

2. Забезпечити виконання медичними сестрами ЗОЗ області Локальних протоколів медичної сестри (фельдшера, акушерки) з догляду за пацієнтом та виконання основних медичних процедур та маніпуляцій.

3. Продовжити проведення виїзних науково-практичних конференцій та семінарів для медсестер ЗОЗ області.

4. Проведення аналізу оцінки якості роботи та виконання правил медсестринської опіки за пацієнтами медичними сестрами ЛПЗ області.

5. Виїзди у ЛПЗ області з метою надання організаційно – методичної допомоги в роботі медсестринської служби.

6. Вести інформаційну роботу з медичною громадськістю з питань інновацій у медсестринській освіті та діяльності.

7. Здійснювати заходи щодо сприяння діяльності Асоціації медсестер Львівської області та залученню її до участі в реалізації програм розвитку медсестринства.

Головний позаштатний спеціаліст Департаменту охорони здоров'я з медсестринства Наталія Галапац

Благодійна допомога від Львівської обласної асоціації медичних сестер

Львівською обласною асоціацією медичних сестер надано благодійну допомогу Військово-медичному клінічному центру Західного регіону для надання допомоги військовослужбовцям, постраждалим під час проведення АТО на сході України.

У серпні 2014 року за кошти Асоціації та за підтримки генерального партнера ЛОАМС компанії «Лізоформ Медікал» придбано виробу медичного призначення: Голка для катетеризації центральних судин 3/G 14, Трубка трахеостомічна р. 10, Дихальний фільтр, Зонд шлунковий назогастральний №16, Зонд шлунковий назогастральний №18, Катетер Фолея 2-х ходовий №16, Катетер Фолея 2-х ходовий № 18, Шприц з конусом для під'єднання катетера одноразового, Калоприймач № 30, Сечоприймач одноразовий зі зливом, антисептики та мило для гігієнічної обробки рук на суму 18 тис. грн.

До акції приєдналися Жовківська ЦРЛ та Жовківський районний осередок Львівської обласної асоціації медичних сестер, які передали мобільному госпіталю Західного регіону засоби особис-

тої гігієни для медиків та лікарські засоби на суму 7300 грн.

У жовтні 2014 р. Львівською обласною асоціацією медичних сестер та осередками асоціації Мостиського і Жовківського районів придбано лікарські засоби та виробу медичного призначення на суму 14840.00 грн.: Гідазепам 0,05 № 10 – 60 уп., Альмагель 170 мл – 50 уп., Вікалін №10 – 80 уп., Налбуфін 20 мг 2,0 №5 – 5 уп., Нейромідин 1,5% 1,0 №10 – 5уп., Калоприймачі – 90 шт., Бактеріовірусний дихальний фільтр – 50шт., Ендотрахеальні трубки з манжеткою №9 – 80 шт.

До акції приєднався Львівський міський осередок Львівської обласної асоціації медичних сестер, який передав військово-польовому госпіталю на Яворівському полігоні: Обігрівач інфрачервоний УФО 1шт – 1185.00 гривень. карімат на суму – 6984.00 гривні.

Разом допомогу надано на суму **48309 грн.**

Президент ЛОАМС Ірина Шевчук

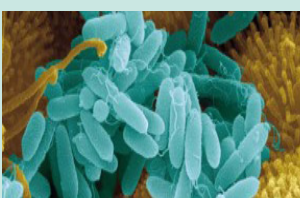
Хороші та погані мікроби

1. Лактобактерії

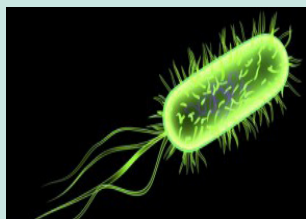
Лактобактерії (*Lactobacillus plantarum*) живуть в травному тракті людини з доісторичних часів, роблять велику і важливу справу. Як часник для вампірів, вони відлякують хвороботворні бактерії, не даючи їм оселитися в твоєму животі і привести кишечник в розлад. Ласкаво просимо! Солоні огірки і помідори, квашена капуста зміцнюють сили борців, але знай, що важкі тренування і стрес від фізичного навантаження скорочують їхні ряди. Додай в протеїновий коктейль трохи чорної смородини. Ці ягоди знижують стрес за рахунок того, що в них містяться антиоксиданти.

2. Шкідливі бактерії *Corynebacterium minutissimum*

Шкідливі бактерії можуть таїтися в найнесподіваніших місцях. Ось, наприклад, *Corynebacterium minutissimum*, що викликає висипку, дуже любить жити на екранах телефонів і планшетних комп'ютерів. Знищ їх!

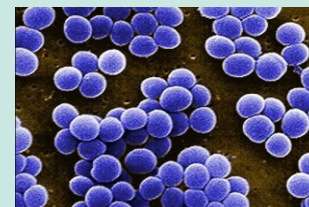
Дивно, але ніхто досі не розробив безкоштовного додатку, що бореться з цими мікробами. Зате багато компаній виробляють чохла для телефонів і планшетників з антибактеріальним покриттям, яке гарантовано зупиняє розмноження бактерій. І старайся не терти руки один про одного, коли сушиш їх після миття – це може знизити популяцію бактерій на 37 %.

3. Шляхетний негідник *Escherichia coli*

Бактерія *Escherichia coli* вважається причиною десятків тисяч інфекційних захворювань щорічно. Але вона доставляє нам проблеми, тільки коли знаходить спосіб покинути товсту кишку і мутувати в хвороботворний штам. В нормі вона цілком собі корисна для життя та забезпечує організм вітаміном К, який підтримує здоров'я артерій, запобігаючи серцеві напади. Щоб тримати в узді цю бактерію, включи в свій раціон бобові п'ять разів на тиждень. Клітковина бобів не розщеплюється, а рухається в товсту кишку, де *E. coli* можуть бенкетувати на ній і продовжувати нормальний цикл розмноження. Найбільш багата клітковиною чорна квасоля та звичка нам звичайна червона. Бобові не тільки тримають

бактерії під контролем, але і обмежують своєю клітковиною твої післяобідній апетит, а також підвищують ефективність засвоєння поживних речовин організмом.

4. Гноєтворний *Staphylococcus aureus*

Найчастіше фурункули і прищі викликані бактерією *Staphylococcus aureus*, яка живе на шкірі більшості людей. Прищі – це, звичайно, малоприємно, але, проникнувши через пошкоджену шкіру всередину тіла, ця бактерія може викликати більш серйозні захворювання: пневмонію і менінгіт. Природний антибіотик дерміцидін, токсичний для цих бактерій, міститься в людському поті. Хоча б раз на тиждень включай в тренування високо інтенсивні вправи, намагаючись працювати на 85 % від максимуму можливостей. І завжди користуйся чистим рушником.

Існують бактерії, які лікують інфекції і навіть підтримують вашу шкіру чистою. Ці мікроорганізми ніхто не захоче змивати милом. Поширеною помилкою є точка зору про те, що бактерії забруднюють шкіру. Навпаки, занадто часте миття шкіри антибактеріальним милом призводить до її сухості. І не тільки тому, що мило змиває шкірний жир, але і за рахунок видалення бактерій, які підтримують хороший стан шкіри. А якщо “хороші” бактерії знищені, то на їх зміну можуть прийти “погані”. Наприклад, *Propionibacterium acnes*, що викликають утворення прищів.

Прокопчук Ірина Степанівна,
Казан Ірина Володимирівна

Мікрофлора лікарських засобів

Джерела забруднення лікарських засобів

Сучасний арсенал лікарських засобів включає великий асортимент препаратів. При цьому технологія їх виробництва не завжди гарантує повну мікробну чистоту. Ін'єкційні і офтальмологічні препарати повинні бути абсолютно стерильні, що і враховують при їх виготовленні. Для інших препаратів мікробне забруднення також не бажане, але можливе, так їх регламент виготовлення не потребує підтримки строгої стерильності.

Основні джерела забруднення ЛЗ: сировина (рослинного і тваринного походження), технічна вода, промислове обладнання, повітря в промислових приміщеннях, робочий персонал, контейнери та упаковка готової продукції.

– Мікробне зараження лікарського препарату може викликати захворювання у людини, яка його приймає. У клінічній практиці відомі випадки захворювання, викликані ентерококками, синьогнійною паличкою, золотистим стафілококком, споровими анаеробами, пліснявими грибами і іншими.

– Мікробне зараження ЛЗ порушує його стабільність. У рідких і м'яких лікарських формах умови для росту і розмноження мікроорганізмів більш відповідні. Це пов'язано з високим вмістом води, рослинних масел і відсутність консервантів у складі багатьох мазей. Крім цього, склад мазей антимікробних речовин не завжди гарантує їх мікробну чистоту. Розмноження мікробів змінює консистенцію мажевої основи, викликає появу неприємного запаху і т.д. В рідких лікарських фор-

мах металоболіти мікроорганізмів можуть змінити його хімічний склад, а також привести до утворення токсичних продуктів. У твердих лікарських формах ризик мікробного псування мінімальний, так як відсутні умови для розмноження мікробів. Високе забруднення сировини, його неправильне збереження може призвести до зміни властивостей.

Мікрофлора лікарської рослинної сировини

Мікроби, які знаходяться на лікарській рослинній сировині можуть включати представників нормальної епіфітної і фітопатогенної мікрофлори. Мікробне забруднення рослинної лікарської сировини залежить від початкового забруднення, але може збільшуватись на етапах первинної обробки, подрібнення, приведення до стандартного стану.

Псування сировини відбувається в основному при підвищенні вологості, яка допомагає розмноженню мікроорганізмів.

Шляхи підвищення мікробної чистоти нестерильних лікарських засобів

В залежності від джерел і шляхів попадання мікроорганізмів у ЛЗ можливі різні підходи до забезпечення потрібного рівня мікробної чистоти нестерильних ЛЗ. Якщо мікробне забруднення викликано попадання разом із сировиною, то для досягнення потрібного рівня мікробної чистоти достатньо очистити від мікроорганізмів сировину. Якщо забруднення мікробами відбувається в процесі виготовлення, то проводять знезараження готової лікарської форми. Попереднього знезараження можна досягти пересуванням сипучих матеріалів (при відсутності спорівих мікроорганізмів, низької вологості початкового порошку і високого тиску). На практиці використовують чотири способи знезараження сировини і готових ЛЗ.

Термічний спосіб

Широко поширений метод промислового знезараження. Непридатний для обробки термолабільних лікарських форм для яких застосовують нагрівання до 60-70°C гарячим повітрям, інфрачервоним і високочастотним випромінюванням.

Хімічний спосіб

Більш придатний для стерилізації посуду трубопроводів і інших виробів з полімерних речовин. Стерилізуючий агент – оксид етилену або суміш оксиду етилену і бромистого метилу (у відношенні 1 : 25). Для безпосереднього знезараження ЛЗ цей спосіб використовують обмежено, так як оксид етилену взаємодіє з речовинами, до складу яких входять галогенні, гідроксильні і карбоксильні групи.

УФ-опромінення

Сучасним обладнанням для більш широкого використання методу признана його неефективність при обробці світлонепроникаючих речовин (бактерицидна дія відбувається лише на глибині 1 мм). Найбільш часто його використовують для обробки упаковочного матеріалу і технічної води. Можлива обробка

УФ-променями формують формують речовин (крохмалу, цукрів) в дисперсному стані (при перемішуванні).

Іонізуючі випромінювання

Найбільш перспективний спосіб знезараження сировини і лікарських форм. Іонізуючі випромінювання володіють високою проникаючою властивістю. При опроміненні не утворюються канцерогенні, мутагенні, токсичні речовини, зберігаються фізико-хімічні і біологічні властивості оброблених ліків. Метод використовують для обробки антибіотиків, вітамінів, ферментів, гормонів і алкалоїдів.

Підготували:
викладач мікробіології,
спеціаліст вищої категорії
ВНЗ ЛОР «Самбірський медичний коледж»
Прокопчук І. С.
та викладач дисципліни «Основи медсестринства»
Казан І. В.

**ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
НАКАЗ від 26.11.2014 р. № 861 Львів**

Про продовження навчально – освітньої Програми для медичних сестер «Висококваліфіковані медичні сестри – запорука якісного медичного обслуговування населення»

З метою удосконалення організації роботи медсестринської служби області та забезпечення якісного медичного обслуговування населення, – наказую:

1. Продовжити у 2015 році у Львівській області навчально – освітню Програму для медичних сестер «Висококваліфіковані медичні сестри – запорука якісного медичного обслуговування населення»

2. Затвердити:

2.1. План занять згідно Програми (додаток 1).

3. Призначити кураторами Програми:

– **І. Микичак** – заступник директора департаменту – начальник управління медичної допомоги населенню департаменту Департаменту охорони здоров'я облдержадміністрації, Заслужений лікар України, магістр державного управління

– **В.Верес** – заступник начальника управління розвитку, планування та організаційно-фінансового забезпечення – начальник відділу кадрового та організаційного забезпечення Департаменту охорони здоров'я облдержадміністрації, к. м.н., Заслужений лікар України;

– **М. Шегедин** – директор Вищого навчального комунального закладу Львівської обласної ради «Львівський медичний коледж імені Андрея Крупинського», д.м.н., професор, Заслужений лікар України

– **Ю. Островерха** – головний лікар Львівського обласного центру здоров'я, головний позаштатний спеціаліст з санології та формування здорового способу життя Департаменту охорони здоров'я ОДА

– **Л. Гдулевич** – заступник директора Львівського медичного коледжу післядипломної освіти

4. Для організації та проведення занять створити робочу групу в складі:

– **Н. Галапац** – керівник групи, головний позаштатний спеціаліст з медсестринства Департаменту охорони здоров'я ОДА, заступник головного лікаря Жовківської ЦРЛ з медсестринства, Лауреат Національної Медичної Премії

– **І. Шевчук** – президент Львівської обласної асоціації медичних сестер, викладач «Сестринської справи» Львівського медичного коледжу післядипломної освіти

– **Н. Тімко** – головний позаштатний спеціаліст з епідеміології Департаменту охорони здоров'я ЛОДА

– **Л. Гера** – завідувач навчально-тренувального відділу КЗ ЛОР «Львівський обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф» та інші спеціалісти відділу

– **О. Комарянська** – директор Львівського обласного осередку Всеукраїнської громадської організації «Аптечна професійна організація України» (за згодою)

– **Н. П. Галапац** – фахівець Асоціації «Служба організації інфекційного контролю» (за згодою)

5. Головному лікареві Львівського обласного центру здоров'я Ю.Островерсі забезпечити матеріально-технічне оснащення проведення занять згідно Програми.

6. Начальнику управління охорони здоров'я м. Львова, завідувачам відділів охорони здоров'я міст

Дрогобича та Стрия, головним лікарям обласних, центральних районних та міських лікарень:

6.1. Забезпечити відрядження спеціалістів відповідно до плану проведення занять.

6.2. Витрати на відрядження здійснити за місцем роботи спеціалістів.

7. Контроль за виконанням даного наказу доручити заступнику начальника управління розвитку, планування та організаційно-фінансового забезпечення – начальнику відділу кадрового та організаційного забезпечення Департаменту охорони здоров'я облдержадміністрації Вересу В.М. та го-

ловному позаштатному спеціалісту з медсестринства Галапац Н.Б.

Директор Департаменту Б. Р. Чечотка

Візи:

Заступник начальника управління розвитку, планування та організаційно-фінансового забезпечення – начальник відділу кадрового та організаційного забезпечення Департаменту охорони здоров'я облдержадміністрації В. Верес;

Головний позаштатний спеціаліст з медсестринства Н. Галапац

Додаток 1

до наказу Департаменту ОЗ ЛОДА від 26 листопада 2014 р. № 861

ПЛАН ЗАНЯТЬ

згідно навчально-освітньої Програми для медичних сестер «Висококваліфіковані медичні сестри – запорука якісного медичного обслуговування населення»

Одноденний курс. Реєстрація з 9.30 до 10.00. Час проведення з 10.00 до 16.00.).

№	Контингент слухачів	Дата проведення	Місце проведення	К-сть слухачів
1.	Завідувачі ФАП	27.01.2015	4-а міська клінічна лікарня	60
2.	Старші сестри медичні ПМСД (поліклінічних відділень, центрів ПМСД)	03.02.2015	4-а міська клінічна лікарня	30
3.	Старші сестри медичні ПМСД (поліклінічних відділень, центрів ПМСД)	10.02.2015	4-а міська клінічна лікарня	30
4.	Старші сестри медичні хірургічних відділень	10.03.2015	4-а міська клінічна лікарня	43
5.	Старші сестри медичні хірургічних відділень	24.03.2015	4-а міська клінічна лікарня	43
6.	Старші сестри медичні відділень реанімації та анестезіології	28.04.2015	4-а міська клінічна лікарня	37
7.	Старші сестри медичні терапевтичних відділень	05.05.2015	4-а міська клінічна лікарня	36
8.	Старші сестри медичні терапевтичних відділень	26.05.2015	4-а міська клінічна лікарня	36
9.	Старші акушерки (сестри медичні) акушерсько-гінекологічної служби	02.06.2015	4-а міська клінічна лікарня	42
10.	Старші сестри медичні дитячих відділень та дитячих консультацій	09.06.2015	4-а міська клінічна лікарня	48
11.	Старші сестри медичні дитячих відділень та дитячих консультацій	21.07.2015	4-а міська клінічна лікарня	48
12.	Сестри медичні шкіл, шкіл-інтернатів	28.07.2015	4-а міська клінічна лікарня	38
13.	Старші сестри медичні приймальних, неврологічних відділень	04.08.2015	4-а міська клінічна лікарня	30
14.	Старші сестри медичні приймальних, неврологічних відділень	11.08.2015	4-а міська клінічна лікарня	30
15.	Старші сестри медичні центрів (відділень, амбулаторій) ЗПСМ	08.09.2015	4-а міська клінічна лікарня	48
16.	Старші сестри медичні центрів (відділень, амбулаторій) ЗПСМ	22.09.2015	4-а міська клінічна лікарня	48
17.	Завідувачі ФАП	06.10.2015	4-а міська клінічна лікарня	60
18.	Завідувачі ФАП	13.10.2015	4-а міська клінічна лікарня	60
19.	Завідувачі ФАП	03.11.2015	4-а міська клінічна лікарня	60
20.	Завідувачі ФАП	10.11.2015	4-а міська клінічна лікарня	60
21.	Засідання робочої групи. Підведення підсумків роботи.	01.12.2015	4-а міська клінічна лікарня	

Українські медики Відвідали Литовську Республіку

За підтримки Посольства Литовської Республіки в Україні 16-22 вересня 2014 р. українські медики (30 осіб – головні лікарі регіональних лікарень, завідувачі відділеннями, головні медсестри, голови асоціацій медсестер регіонів України та інші) відвідали Литовську Республіку.

У рамках візиту відвідали Литовський національний центр крові. Директор закладу Іоанна Бікульчене презентувала роботу закладу, розповіла про маршрут донора, принципи співпраці з іншими лікувальними установами країни і світу.

відповіли на всі питання українських гостей. У свою чергу, Надзвичайний і Повноважний Посол України в Литві Валерій Жовтенко подякував керівництву Міністерства за допомогу у лікуванні українських поранених та їх реабілітацію на території Литви.

ми Сейму Литви, співробітниками Паневежської мерії. Заступник Міністра охорони здоров'я Литви Ядвіга Зінкевічюте ще раз подякувала українським колегам за візит та запевнила у готовності подальшої співпраці. Керівник української де-

У Міністерстві охорони здоров'я Литви українській медичній спільноті було презентовано систему охорони здоров'я Литви. Міністр охорони

Практичну роботу лікувальних закладів Литви українські медики побачили на прикладі Паневежської Республіканської лікарні, її директор Іван Дорош ознайомив з діяльністю відділень лікарень. Зі своїми литовськими колегами українські спеціалісти детально обговорили можливість подальшої співпраці, реалізацію спільних українсько-литовських проектів.

легації Павло Горінов, вручив грамоти та подяки за сприяння в організації міжнародної культурно-пізнавальної поїздки для медичної спільноти України. Львівщину представляла президент Львівської обласної асоціації медичних сестер Шевчук І.Б.

Організаторами поїздки виступили Всеукраїнська молодіжна громадська організація «Серце до серця», Паневежська республіканська лікарня Литовської Республіки за підтримки Міністерства охорони здоров'я України, Посольства Литви в Україні.

здоров'я Литви Ріманте Шалашавічюте, її заступники Гедімінас Черняускас, Ерікас Мачюнас, розповіли про роботу республіканських лікувальних закладів, систему страхової медицини країни та

